

Република Србија
Министарство унутрашњих послова
Булевар Михаила Пупина 1а
11070 Нови Београд

Подносилац:
Транспарентност Србија
Палмотићева 31
Београд

Предмет: Иницијатива наручиоцу Министарству унутрашњих послова РС у вези измене и примене додатног услова пословног капацитета (испорука добара као референца)

Поштовани,

У оквиру циљева и програма организације Транспарентност Србија, јавне набавке заузимају веома битно место. Ове године смо анализирали велики број појединачних случајева набавки из различитих области са циљем утврђивања евентуалних проблема и сачињавања предлога да се уочени проблеми умање или отклоне.

У поступку који сте спровели „Набавка заштитних прслука са плочама (ниво заштите – IIIA) и заштитних балистичких шлемова за потребе Управе граничне полиције Министарства унутрашњих послова" уочили смо да сте као додатни пословни капацитет поставили захтев да је понуђач испоручио добра која су предмет јавне набавке у висини не мањој од 7 милиона динара, и то у претходне 3 године (2014, 2015. и 2016. години). У одговору на питање да ли ћете прихватити уговоре који се извршавају у 2017. години, изразили сте се негативно и остали при ставу да се захтева испорука добара за 3 наведене године.

Не улазећи у то да ли је процењени износ у погледу пословног капацитета одговарајући и да ли је постављање овог услова уопште оправдано, сматрамо да може бити споран начин на који је постављен додатни услов. Суштина постављања додатних услова јесте да наручиоцу пружи одређену врсту сигурности да ће понуђач извршити уговор квалитетно и на време. Овде би се, међутим, могло говорити о томе да су неоправдано дискриминисани **понуђачима који су своје референтне уговоре извршили у првих пет месеци 2017. године, до објављивања јавног позива за предметну набавку.** Поред оваквих понуђача, веома је могуће да постоје и понуђачи који у тренутку спровођења поступка извршавају своје уговорене обавезе са истим предметом јавне или друге набавке.

Очигледно је да извршење истоврсних послова у текућој години, као ближе времену спровођења набавке, **пружа веће гаранције у погледу квалификованости и способности понуђача да обави посао,** него ситуација у којој је неко такве послове обавио три године раније.

Закон о јавним набавкама у свом члану 76. став 6. каже да наручилац додатне услове одређује тако да ти услови не дискриминишу понуђаче и да су у логичкој вези са предметом јавне набавке. Из тог разлога, а да би поступак имао све елементе једнакости и конкуренције, предлагемо наручиоцу да убудуће промени начин на који одређује додатне услове. На примеру услова који сте поставили у овој јавној набавци, то би значило:

А) да се додатни услов односи на 3 претходне године, од дана објављивања јавног позива. У трогодишњем периоду би се посматрало извршење уговора тј. испоруке које су извршене у

наведеном периоду. Као доказ о испуњавању уговора који су још увек у току, могла би се користити потврда од стране наручилаца или других уговорача са којима понуђач послује; или

Б) да се додатни услов односи на 3 претходне (окончане) године, као и на текућу годину, а до дана објављивања јавног позива. Докази би се прикупљали на истоветан начин као у првом описаном случају.

Сматрамо да би се на овај начин повећао број потенцијалних понуђача, што би даље довело до смањења цене коју наручилац плаћа.

Ако је ситуација на тржишту таква да постоји мали број потенцијалних понуђача, и да неки од њих нису имали уговоре одређене вредности у претходне три године али имају у текућој, онда постављање овако дефинисаног додатног услова доноси негативне ефекте по самог наручиоца. Ионако мала конкуренција нестаје, те се може догодити управо оно што се десило у предметном поступку: да се достави само једна понуда, и то са ценом која је тек 0,1% мања од процењене вредности. С обзиром на специфичну ситуацију, у којој се на основу постављеног питања може закључити да је постојало заинтересовано лице које би испуњавало услове да су они логичније постављени, сматрамо **неопходним да МУП испита интерно поступање које је претходило дефинисању додатног услова ове јавне набавке.** Пре свега, битно је утврдити шта је показало претходно испитивање тржишта, да ли је оно давало представу да би у овој набавци могло бити конкуренције. Уколико је потенцијална конкуренција постојала, али се није показала у пракси (кроз достављање понуда) имајући у виду малу разлику између процењене вредности и једине достављене понуде постоји могућност да је реч о недозвољеном удруживању, које је по Закону о јавним набавкама кажњиво.

У Београду,

Дана 26.12. 2017. године.

За Транспарентност Србија

Раде Ђурић